

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Півторак О.

Шановний пане Олексію,

На Ваш запит від 14.06.2021 № б/н Міністерство фінансів України надає запитувану Вами інформацію, що наведена нижче та у додатках.

Щодо питання 1 і 2

Відповідно до Бюджетного кодексу України державні запозичення здійснюються в межах, визначених законом про Державний бюджет України, з дотриманням граничного обсягу державного боргу на кінець бюджетного періоду та спрямовуються на фінансування державного бюджету. Міністерство фінансів України відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31 січня 2001 року № 80 «Про випуск облігацій внутрішніх державних позик» здійснює розміщення облігацій внутрішньої державної позики (далі – ОВДП) у формі аукціонного продажу шляхом первинного розміщення та дорозміщення, через Національний банк України, який є генеральним агентом з випуску та погашення державних облігацій.

Відповідно до Закону України «Про депозитарну систему України» до виключної компетенції Національного банку України належить здійснення депозитарного обліку державних цінних паперів та облігацій місцевих позик. Набуття і припинення прав на цінні папери і прав за цінними паперами здійснюється шляхом фіксації відповідного факту в системі депозитарного обліку. Таким чином, дані щодо руху ОВДП обліковуються на рахунках депозитарних установ, що є учасниками депозитарної системи України.

Згідно з п. 3.13 Глави 3 Положення про порядок проведення операцій, пов'язаних з розміщенням ОВДП, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 18 червня 2003 року № 248, Міністерство фінансів України на підставі інформації про грошові розрахунки за результатами розміщення облігацій оформляє глобальні сертифікати випусків облігацій внутрішніх державних позик у порядку, визначеному законодавством

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 20B4E4ED0D30998C04000000F22A2C00ADF97700

Підписувач Ярова Поліна Олександрівна

Дійсний з 30.07.2019 0:00:00 по 30.07.2021 0:00:00

Міністерство фінансів України

12030-09//1330 від 18.06.2021

України, і разом із супровідним листом та/або відповідними розпорядженнями передає їх до Національного банку. Депонування, облік, зберігання та погашення глобальних сертифікатів випусків облігацій внутрішніх державних позик здійснюється Національним банком у порядку, визначеному законодавством України. При проведенні операцій, пов'язаних з розміщенням облігацій внутрішніх державних позик, Міністерством фінансів України договори не укладаються. Міністерство фінансів України не є професійним учасником фондового ринку України і не проводить операції з торгівлі ОВДП на біржовому та позабіржовому ринку.

Враховуючи викладене, для отримання запитуваної інформації щодо власників ОВДП пропонуємо звернутися до Національного банку України.

Водночас повідомляємо, що за даними НБУ станом на кінець 2020 року портфель ОВДП у власності фізичних осіб – резидентів України становив близько 11,1 млрд грн, станом на 18.06.2021 – 17,5 млрд гривень.

Щодо питання 3.

Станом на 18.06.2021 Національний банк України є держателем облігацій внутрішніх державних позик на загальну суму 317,3 млрд гривень.

Щодо питання 4 та 5.

Кошти міжнародних фінансових організацій (далі – МФО) залучаються державою або під державні гарантії для реалізації як системних, так і інвестиційних проектів економічного та соціального розвитку, спрямованих на впровадження реформ для забезпечення сталого економічного зростання та подолання бідності, соціального розвитку, ефективного управління, підтримки податкової, банківської та фінансової систем, на розвиток сектору енергетики, енергоефективності та муніципальної інфраструктури, ремонт доріг та дорожньої інфраструктури, охорони здоров'я, освіти та соціальних послуг.

Залучені Україною кошти рекредитуються бенефіціару\бенефіціарам відповідно до укладених договорів України з МФО та укладених з бенефіціарами договорів про субкредитування або безповоротну передачу позики.

Інформація щодо активних проектів, для реалізації яких залучено позики МФО державою або під державні гарантії, додається.

Щодо питання 6.

Станом на сьогодні Україна співпрацює з урядами іноземних держав, за підтримки яких в Україні реалізуються соціально значущі інвестиційні проекти, зокрема:

Польща:

09.09.2015 у м. Варшаві (Польща) укладено Договір між Урядом України та Урядом Республіки Польща про надання кредиту на умовах пов'язаної допомоги, який ратифіковано 03.02.2016.

Кошти кредиту, залученого відповідно до Договору, спрямовуються для реалізації інвестиційних проектів:

- Укравтодору (розбудова дорожньої інфраструктури на підходах до 6 пунктів пропуску на українсько-польському державному кордоні);
- Державній фіскальній службі (облаштування п/п «Шегені», «Краківець», «Рава-Руська»);
- Адміністрації державної прикордонної служби України (автоматизація п/п «Шегені», «Краківець», «Рава-Руська» - первинний напрям, що згодом змінено).

Японія:

16 червня 2005 року Верховною Радою України було схвалено Угоду (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Японії про надання кредиту для фінансування проекту реконструкції Державного міжнародного аеропорту «Бориспіль» в рамках співробітництва за програмою Офіційної допомоги розвитку

Позичальником за угодою є Кабінет Міністрів України, представлений Міністерством фінансів України.

22.09.2005 між Кабінетом Міністрів України, представленим Міністерством фінансів України, ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» і ПАТ «Державний експортно-імпорتنний банк України» укладено субкредитну угоду про надання кредиту для проекту розвитку Державного міжнародного аеропорту «Бориспіль». ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» є кінцевим позичальником.

6 червня 2015 року підписано Договір (у формі обміну нотами) між Урядами України та Японії для реалізації проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії з обробки і утилізації осадів Бортницької станції аерації», який 2 вересня 2015 року ратифіковано ВРУ.

Кредитний договір до нього було підписано 15 червня 2015 року між Урядом України та ЛСА (Японське агентство міжнародного співробітництва)

Позичальник від Уряду України – Мінфін, субпозичальник (Суб'єкт з реалізації Проекту) – ПрАТ «АК «Київводоканал» (Київводоканал).

Франція:

Угода між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо офіційної підтримки у створенні єдиної системи авіаційної безпеки та цивільного захисту в Україні від 29.05.2018.

Позичальник – Уряд України в особі Міністра фінансів України.

Кредитні кошти залучено з метою отримання 55 гелікоптерів виробництва компанії «Airbus Helicopters», запасних деталей до них і надання послуг з навчання пілотів, обслуговування гелікоптерів та створення центру обслуговування техніки.

Отримувачі гелікоптерів – Нацгвардія, Нацполіція, ДСНС та Держприкордонслужба.

29.01.2019 укладено Рамковий договір між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо офіційної підтримки проекту з постачання питної води у м. Маріуполі.

Кредит надається для фінансування інвестиційного проекту з постачання питної води у м. Маріуполі.

Позичальник – Україна в особі Міністра фінансів України, що діє за дорученням Кабінету Міністрів України.

Субпозичальник і покупець – КП «Маріупольське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства».

19.11.2019 укладено Рамковий договір між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо офіційної підтримки посилення морської безпеки та охорони України.

Кредит надано на закупівлю 20 катерів морської безпеки та охорони морських кордонів, з них 5 має бути виготовлено на потужностях ТОВ СП «Нібулон».

Позичальник – Україна, в особі Міністра фінансів, що діє за дорученням Кабінету Міністрів України

Покупець – Адміністрація Держприкордонслужби.

Щодо питання 7.

Державний борг України перед Російською Федерацією було оформлено міжурядовою Угодою від 26 травня 1993 року про державний кредит за результатами торгово – економічних відносин за 1992 – 1993 рр. на суму 2,5 млрд. дол. США. Заборгованість за цією Угодою мала погашатися на протязі 1996-1998 років в сумі 416,7 млн. доларів США щорічно. У 1996 році було погашено 416,7 млн дол. США, решта відповідно до міжурядової Угоди від 20 березня 1995 була реструктуризована.

24 червня 1993 року була підписана Угода про державний кредит на 1993 рік, у відповідності до якої, Урядом Російської Федерації надавався державний кредит Україні на суму 203,9 млн. доларів США. У 1996 році за цією Угодою було погашено 67,9 млн. дол. США, а 136,0 млн. дол. США відповідно до міжурядової Угоди від 20.03.95 було реструктуризовано.

Міжурядова Угода про реструктуризацію заборгованості України за державними кредитами, наданими РФ у 1993 році, була укладена 20 березня 1995 р. з метою врегулювання прострочених боргових зобов'язань України перед Російською Федерацією. Згідно з цією угодою реструктуризовано платежів на загальну суму 1,131 млрд. дол. США, з яких прострочені відсотки за користування кредитами у 1993-1994 рр. і штрафні санкції за прострочку платежів становлять близько 160 млн. дол. США.

Згідно з умовами цієї Угоди, протягом 1995-1996 рр. відбувалася сплата лише відсотків за кредит. Термін погашення цього кредиту починався з 1997 року. Планові платежі по погашенню основного боргу становили 68,0 млн. дол. США в 1997 році, та 106,8 млн. дол. США щорічно, починаючи з 1998 року, до 2007 року (105,6 дол. США в 2007 році).

В 1997 році була підписана Угода між Урядом України та Урядом Російської Федерації про взаєморозрахунки, пов'язані з розділом Чорноморського флоту і перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України від 28 травня 1997 року. Згідно з цією Угодою, з 1 січня 1998 року втрачають чинність Статті Українсько-Російських Угод, за якими у Україні виникають зобов'язання щодо погашення основного боргу та сплати відсотків за цими Угодами.

При цьому, заборгованість України за державними кредитами, наданими їй Російською Федерацією відповідно до міжурядових угод від 26 травня 1993 року та від 20 березня 1995 року була визнана Сторонами станом на 28 травня 1997 року в сумі 3074,0 млн. доларів США.

Угодою між Урядом України і Урядом РФ «Про взаєморозрахунки, пов'язані з поділом Чорноморського флоту та перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України» від 28 травня 1997 року був встановлений механізм сплати зазначеної суми державного боргу України перед Російською Федерацією шляхом проведення, починаючи з 1998 року, щорічних заліків взаємної заборгованості.

Після проведення взаємозаліку, заборгованість України перед Російською Федерацією по Угоді від 28 травня 1997 року становила 1 974,4 млн дол. США.

Починаючи з 2001 року погашення заборгованості України перед Російською Федерацією по Угоді від 28 травня 1997 року здійснюється шляхом щорічних заліків орендних платежів у сумі 97,75 млн дол.США.

Станом на 31.12.2013 залишок заборгованості України перед Російською Федерацією за вищевказаною Угодою складав 703,6 млн дол. США.

Відповідно до повідомлення державної корпорації «Банк розвитку та зовнішньоекономічної діяльності (Внешкономбанк)» РФ (з випискою по кредитному рахунку) у 2014 році було проведено черговий щорічний залік, в результаті якого державний борг України було зменшено на 97,75 млн дол. США до суми 605,9 млн дол. США, про що було повідомлено російській стороні.

Відповідно до вказівки Мінфіну Росії Внешкономбанком РФ було проведено зворотний запис (сторно) операції зменшення державного боргу України перед РФ, про що було повідомлено Мінфін України.

Зі свого боку, Мінфін України повідомив Внешкономбанк РФ, що укладеними угодами не передбачено процедури проведення зворотного запису (сторно) операцій взаємозаліку та відсутності підстав для проведення такої

операції, тому залишок заборгованості України перед Російською федерацією на 01.01.2015 становить 605,9 млн дол. США. Відповіді від російської сторони не отримано.

Починаючи з 2015 року взаєморозрахунки, пов'язані з перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України, не були підтверджені російською стороною, незважаючи на неодноразові звернення України.

Щодо питання 8

Кошти, надані іноземними комерційними банками та фінансовими установами Cargill, Chase Manhattan Bank Luxembourg S.A., Deutsche Bank AG London відповідно до укладених кредитних договорів, були зараховані до загального фонду державного бюджету України і спрямовані на фінансування загального фонду державного бюджету відповідно до встановлених бюджетних призначень законом про Державний бюджет України.

Кредитні кошти CREDIT AGRICOLE Corporate and Investment Bank отримуються Україною в рамках реалізації Угоди між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо офіційної підтримки у створенні єдиної системи авіаційної безпеки та цивільного захисту в Україні.

Щодо питання 9

Розміщення облігацій зовнішніх державних позики на міжнародних ринках капіталу здійснюється за участю банків-організаторів випуску (лід-менеджерів). Після завершення розміщення облігацій, їх власники можуть вільно проводити операції купівлі-продажу на міжнародному ринку облігацій. Емітенти облігацій не мають доступу до інформації про їх власників. Зазначена інформація є конфіденційною і знаходиться у розпорядженні депозитарно-клірингової установи, яка надає послуги із зберігання та обліку прав на облігації, проведення розрахунків за правочинами щодо них.

Інформацією про держателів облігацій України володіють депозитарно-клірингові установи Clearstream (Люксембург), Euroclear (Бельгія) та DTC (США), з якими Міністерство фінансів не має договірно-правових відносин.

Виходячи із вищезазначеного, інформація щодо держателів облігацій у Міністерстві фінансів України відсутня.

Додаток: на 6 аркушах в одному примірнику.

**Директор Департаменту
боргової політики**

Поліна ЯРОВА